

NORGES BONDELAG

Stortingets næringskomité
Stortinget
0026 OSLO

Vår saksbehandler
Anne Thorine Lundstein
+47 22 05 45 37

Vår dato
16.10.2012
Deres dato

Vår referanse
12/00326-3
Deres referanse

Statsbudsjettet for 2013 - Prop. 1 S (2012-2013) Landbruks- og matdepartementet

Innledning

Norges Bondelag støtter hovedinnretningen i statsbudsjettet for 2013. Regjeringens prioritering av samferdsel, forskning, samfunnsikkerhet og beredskap er viktig for landbruket. Sikker og stabil matvareforsyning er en grunnleggende faktor i beredskapsarbeidet. Bedre infrastruktur og økt transportkapasitet er viktig for landbruket, men det er avgjørende at matjorda vernes når veier og bane skal etableres. Vi er godt tilfreds med at Regjeringen velger å utnytte handlingsrommet i WTO-avtalen med forslaget om omlegging fra kronetoll til prosenttoll på enkelte landbruksvarer.

Norges Bondelag har store ambisjoner for norsk matproduksjon. Stortinget har gjennom behandlingen av landbruks- og matmeldinga, Meld. St. 9 (2011-2012) lagt gode og riktige ambisjoner for norsk landbruk. I landbruks- og matmeldinga heter det at *"Gode inntektsmuligheter er det viktigste virkemiddelet for å nå de jordbrukspolitiske målene."* Norges Bondelag deler denne forståelsen, og forventer at det utvises en tilsvarende handlekraft som i tollvernspørsmålet, med styrkede inntektsmuligheter for å nå produksjonsmålet.

a) Tilslutning til Regjeringens forslag om endringer i tollvernet

Importvernet er en bærebjelke i landbrukspolitikken, og en forutsetning for å nå målene om økt norsk matproduksjon i takt med befolkningsveksten slik Stortinget legger opp til i landbruks- og matmeldinga, Meld. St. 9 (2011-2012).

Betydningen av å videreføre et sterkt importvern blir sterkt framhevet i meldinga:

"Regjeringen vil sikre et importvern som gir beskyttelse gjennom hele verdikjeden og utnytte handlingsrommet for å føre en nasjonal landbrukspolitikk."

Viktigheten av å utnytte handlingsrommet i importvernet er også framhevet i Stortingets behandling av meldinga. Der uttrykker flertallet at: *"Flertallet er kjent med at Norge etter gjeldende WTO-avtale har adgang til å benytte enten kronetoll eller prosenttoll for de*

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse:
Postboks 9354 Grønland
0135 OSLO

Norges Bondelag
Bondelagets Servicekontor AS

Besøksadresse:
Landbrukets Hus,
Schweigaardsgate 34 C
0191 OSLO

Org.nr.: 939678670
Org.nr.: 985063001 MVA

Telefon:
22 05 45 00

Bankkonto: 8101.05.12891
Bankkonto:: 8101.05. 91392

E-postadresse:
bondelaget@bondelaget.no

Internett:
www.bondelaget.no

viktigste landbruksvarene. Flertallet er enig i at dette handlingsrommet må utnyttes for å sikre et velfungerende importvern også i fremtiden”.

Kostnadsveksten i Norge bidrar til at vi nå snart tjue år etter at WTO-avtalen ble inngått, opplever at kronetollen som er bundet i faste kroner, for stadig flere varer ikke lenger gir tilstrekkelig beskyttelse. Importen av landbruksvarer har mer enn doblet seg siden 2000 og utgjør nå om lag 40 milliarder kroner per år. Fra 2005, og frem til i dag har befolkningsveksten vært på over 8 prosent, mens matproduksjonen tilsvarende kun har økt med 1,5 prosent. Det innebærer at norsk landbruk og næringsmiddelindustri hvert år taper markedsandeler til fordel for importerte matvarer.

Tollvernet er videre en forutsetning for å opprettholde matindustri og annen verdiskaping i fastlands-Norge. Landbruket inkludert den landbruksbaserte næringsmiddelindustrien er en av de største næringene i Norge. Den sysselsetter omkring 90 000 personer og har samlet en produksjonsverdi på 120 milliarder kroner.

Norges Bondelag er godt tilfreds med Regjeringens forslag til endringer i tollvernet. Dette bidrar til å sikre et landbruk over hele landet, beholde dagens produksjonsvolumer og legge til rette for økt matproduksjon i tråd med målsettingene i landbruks- og matmeldinga.

b) Om lovutvalg om god handelsskikk – oppfølging av matkjedeutvalget

Norges Bondelag konstaterer at Regjeringen vil sette ned et utvalg som skal utrede hvordan prinsippet om god handelsskikk og hensynet til forbrukerne best kan ivaretas ved lovgivning i løpet av høsten 2012. Dette er et svært viktig arbeid for hele verdikjeden, og det er viktig med god fremdrift i dette arbeidet.

c) Inntektsmulighetene må bedres for å nå produksjonsmålet i Meld. St. 9 (2011-2012)

Stortinget har lagt gode ambisjoner for landbruket i landbruks- og matmeldinga. Norske bønder er klare til å produsere mer, god og trygg kvalitetsmat til en økende befolkning, og utnytte jord- og beiteressurser over hele landet.

Gode inntektsmuligheter er det viktigste virkemiddelet for å nå de jordbrukspolitiske målene. Norges Bondelag konstaterer at dagens inntektsmuligheter ikke er nok til å øke matproduksjonen. For at landbruket skal beholde og rekruttere dyktige bønder, er det avgjørende at det settes rammebetingelser som gir grunnlag for god lønnsomhet, inntektsforskjellene mellom bønder og andre grupper i samfunnet må reduseres.

d) Etterlyser etablering av fondsordning etter modell fra skogfondordningen

Landbruket har betydelige utfordringer knyttet til investeringer i jord og bygninger for å fornye driftsopplegget og imøtekomme miljøkrav. Samtidig er kostnadsveksten svært høy, ikke minst grunnet presset fra oljeindustrien og boligsektoren. Investeringer i miljøtiltak kjennetegnes ved at de i liten grad vil øke inntjeningen og bedre driftsresultatet. Det er derfor viktig at en har mulighet til å sette inn virkemiddel som bidrar til å redusere den økonomiske belastningen ved investeringen.

Vår dato	Vår referanse
16.10.2012	12/00326-3

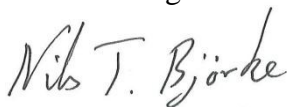
For å bidra til å nå målene om økt matproduksjon, noe som betinger økt produksjonskapasitet, kan innføring av et bio-/jordfond etter mønster av skogfondet være et målrettet og treffsikkert virkemiddel. Norges Bondelag mener utfordringene i jordbruket i stor grad kan sammenlignes med det som var bakgrunn for at det ble etablert en skogfondordning. Behovet for fremtidige investeringer er stort, og fondsavsetning med skattefordel vil være et viktig tiltak for å øke egenkapitalfinansieringen av investeringene.

e) Realisasjonsgevinster ved salg fast eiendom – kapitalinntekt eller næringsinntekt?

En av de store endringene ved innføring av skattereformen i 2006 var at realisasjonsgevinster nå inngår ved beregning av personinntekten dersom arealet som realiseres er en del av en eiendom i aktiv drift. I landbruket har dette fått store negative konsekvenser for mange, ettersom en betydelig mindre andel av inntekten fra realisasjoner kan reinvesteres i næringsvirksomheten.

Vi ser dessverre stadig oftere at denne regelen er med på å motivere aktive bønder til å avslutte næringsvirksomheten. Dersom drifta er avvirket, og en noe senere selger tomt/areal vil gevinsten beskattes som kapitalinntekt med 28 prosent. Selger en mens en har aktiv drift, kan gevinsten bli beskattet med opptil 51 prosent. Dette viser tydelig hvor uheldig endringen i skattereformen har slått ut. Norges Bondelag ber næringskomiteen medvirke til å forbedre disse reglene, slik at skattesystemet motiverer til investering fremfor nedlegging.

Med vennlig hilsen

Nils T. Bjørke

Per Skorge